

EH Bildu talde politikoa Grupo político EH Bildu

Ijentea, 1 - Tel. 943481027 - www.donostia.ehbildu.eus -
20003 Donostia

KONTROL MOZIOA

ETXEETAKO LANGILEEN EGORA EKONOMIKOA DELA ETA

Olaia Duarte Lopezek, EH BILDU udal taldeko zinegotziak, Udalbatzaren Organo Araudiaren 98. artikulua oinarri, mozio hau aurkezten du Udalbatzan azter dadin. Mozioa 2020ko irailaren 14ean Pertsonen Batzordean aztertutako interpelazioaren ondorioa da.

JUSTIFIKAZIOA

COVID19ak eragindako osasun-alarma egoerak, lehendik zaurgarritasun egoeran bizi ziren pertsona eta kolektiboen egoera okertu du. Haien artean, kezka handia dugu hiriko etxeetan, garbiketa lanetan zein pertsonen zaintzan, lan egiten duten emakumeekin.

Kasu gehienetan emakume migranteak dira eta hirugarren sektoreko kolektiboek (Haurralde Fundazioa, SOS arrazakeria, Caritas, hiriko Harrera Sarea, Malen Etxea, Agisas Gipuzkoa...) aste hauetan zehar salatu dutenez, oso egoera zailak gertatzen ari dira: interna bezala dauden langileen eskubideen urraketa (soldata eta prestaziorik gabeko kaleratzeak, lan ordu kopurua areagotzea kontratua egokitu gabe, osasun-babeserako neurri eza, barne langileen kasuan atsedenaldirik gabeko lanaldiak...), lanik eta diru sarrerarik gabe gelditu diren emakumeak inolako laguntza jasotzeko eskubiderik gabe kontraturik ez zutelako, euren etxebizitzatik kaleratuak izateko arriskuan dauden emakumeak haien logelak ordaintzeko arazoak dituztelako, etab.

Izan ere, etxeko langileen kolektiboak berak salatu zuen 11/2020 errege lege dekretuak ez duela kolektibo hau behar bezala babesten:

1. Kanpoan uzten ditu kontraturik gabe lan egiten dutenak, hain zuzen ere, zaurgarrienak direnak: egoera administratibo irregularrean daudenak, kontraturik ez dutenak...
2. Ez da premiazko tramitazio argi bat antolatu eta maiatza arte ez da diru-laguntzarik jaso. Kasu askotan langileek ezin izan dute apirileko alokairua ordaindu edo elikagairik erosi.
3. Martxoaren 14a baino lehen izandako kaleratzeak ez ditu aintzat hartzen, beste arlo batzuetan gertatu den moduan.
4. Kotizazioaren oinarri arautzailearen % 70a izango da eta jakina da sektore honetan normalean iruzurra egoten dela eta %70 hori benetakoa baino askoz txikiagoa izango da.

SOS Arrazakeriak egindako ikerketa baten arabera, Donostian 2.500 emakumeek lan egiten dute sektore honetan, horietako 700 bat kontraturik gabe. Hortaz, aurreikusi daiteke horietako askok laguntzaren bat beharko dutela.

EH Bildu talde politikoa **Grupo político EH Bildu**

Ijentea, 1 - Tel. 943481027 - www.donostia.ehbildu.eus -
20003 Donostia

Uztailaren 2an Espainiako Estatuko lan ministerioak emandako datuen arabera, osasun alarma egoera hasi eta 4 hilabete pasa ondoren, etxeko langileek ez zuten ez subsidiorik ezta diru-laguntzarik jaso. Dirudienez, diru-laguntza hauek eskatzeko aplikazioan arazo teknikoak izan direnez, lehenengo ordainketak uztailaren amaieran eta abuztuan egin dira, diru-sarrerarik gabe gelditu diren etxeko langileak oso egoera zaurgarrian utziz 4 hilabetez. Gaur egun, oraindik, badira subsidioa jaso ez duten milaka emakume.

Gauzak horrela, badira langile hauen egoera zaurgarriaren aurrean neurriak hartu dituzten udalerrriak. Esate baterako, Errenteriako udalak diru laguntza berezi bat sortu du (etxeko langileentzako aparteko sorospenaren 200 euroko osagarria hilabetero¹) Gizarte Segurantzaren Erregimen Orokorreko Etxeko Langileen Sistema Bereziko kideen kolektiboari osasun-alarma eragindako ondorio ekonomikoak arintzeko².

Bide hori gure hirian jarraitzeko asmoarekin, EH Bildu udal taldearen aldetik, honako inizatiba hauek proposatu genizkion Eneko Goia alkateari martxotik burutu ziren bozeramaileen bileretan:

1. Auzoetako zaintza sare komunitarioa baliatzea kasuen detekzioa egiteko.
2. Emakumeen Etxea eta SOS Arrazakeriaren bidez zailtasun egoeran egon daitezkeen etxeko langileak identifikatzea eta aholkularitza zerbitzu bat martxan jartzea.
3. Identifikatuen artean erroldarik gabekoak badaude, onlineko errolda erraztea.
4. Diru-sarrerarik gabe gelditu badira, urgentziazko laguntzak aktibatzea nahiz eta alokairu kontraturik ez izan, txosten sozial baten bidez.
5. Kolektibo honen etxebizitza beharrei erantzutea, batez ere, lanik gabe gelditu diren barne langileen kasuan, lana gelditzeak etxebizitza galtzea ekarri duelako.

Maiatzaren 11n burututako batzordeetan eta hilabete honetan bertan, gizarte-ekintzako delegatuak adierazi du udal gobernuak ez duela intentziorik langile hauentzako aholkularitza zerbitzu espezifikoa bat eta subentzio berezi bat martxan jartzeko, nahiz eta datuek esan kolektibo honen egoera oso konplikatua eta zaurgarria dela.

Kontuan izanda aurrekontu txikiagoa duten udalerriek esfortzu ikaragarria egiten ari direla kolektibo zaurgarriak ekonomikoki eta sozialki babesteko, uste dugu Udal Gobernuak birpentsatu eta aztertu beharreko erabakia dela.

Hortaz, azaldutako egoera kontuan hartuta, behean sinatzen duen zinegotziak honako MOZIO hau aurkezten du:

- 1 <https://www.noticiasdegipuzkoa.eus/gipuzkoa/oarsoaldea/2020/07/16/empleadas-hogar-solicitar-ayuda/1043157.html>
- 2 <https://errenteria.eus/covid19-dirulaguntzak/#7-lerroa-etxeko-langileentzako-aparteko-sorospenaren-osagarria>

EH Bildu talde politikoa
Grupo político EH Bildu

Ijentea, 1 - Tel. 943481027 - www.donostia.ehbildu.eus -
20003 Donostia

KONTROL MOZIOA

1.- Udalbatzak hertsatuki eskatzen dio Udal Gobernuari, etxeko langileentzako laguntza osagarri bat sortu dezala Gizarte Segurantzaren Erregimen Orokorreko Etxeko Langileen Sistema Bereziko kideen kolektiboari osasun-alarma eragindako ondorio ekonomikoak arintzeko.

Donostian, 2020ko irailaren 18an

Olaia Duarte López

EH Bildu udal taldeko zinegotzia